

PLEIV SUMVITG

Constituziun
dalla pleiv Sumvitg

I. Disposiziuns generalas

Art. 1 Concepziun

¹ Sebasond sin ils artechels 98 e 99 dalla constituziun cantunala e sin ils artechels 19 e suandonts dalla constituziun dalla Baselia catolica dil cantun Grischun (el suandont cuort: Baselia cantunala) fuorman las persunas catolicas sesentas els vischinadis da Rabiun, da Sumvitg-Cumpadials e da Surrein cun lur uclauns la vischnaunca da pleiv catolica Sumvitg (el suandont cuort: pleiv Sumvitg). La pleiv Sumvitg ei ina corporaziun dil dretg public.

² La pleiv Sumvitg cumpeglia igl entir territori dalla vischnaunca da Sumvitg.

Art. 2 Egualitad dallas schlatteinas

Las indicaziuns davart las persunas e las funcziuns en quella constituziun serefereschon ad omisduas schlatteinas, aschilunsch ch'ei resulta buc enzatgei auter ord il senn dalla constituziun.

Art. 3 Lungatg ufficial

En fatgs dalla pleiv ei il romontsch sursilvan lungatg ufficial.

Art. 4 Intent

La pleiv Sumvitg ha ils suandonts intents:

- a) La pleiv procura per ils mieds necessaris dalla pastoraziun, protegia la libertad digl operar pastoral e s'engascha era socialmein el senn dalla baselia.
- b) Ella sustegn en collaboraziun cun il plevon la veta religiosa e morala e promova il bien contact denter ses commembers ed ordvart.
- c) Ella promova vicendeivlamein relaziuns cun buca catolics e gida a sligiar pensums generals el spért ecumen.
- d) Ella risguarda ils basegns dils hosps, dil personal da stagiun e dils luvrers digl exterior.
- e) Ella sestenta per ina collaboraziun en la pastoraziun surregiunala.
- f) Ella representa ils interess da ses commembers envers las autoritads ecclesiasticas e publicas.
- g) Ella administrescha e tgira ils beins, ils fondos e la facultad.
- h) Ella sustegn e promova la veta culturala, tgira ils usits ed ha quitau dils acts e mussaments historics/religius.

II. Dretgs, obligaziuns e modalitads generalas

Art. 5 Commembers

Commembers dalla pleiv ein, senza differenza da naziunalitad e dil dretg da burgheis, tuttas persunas da confessiun catolica domiciliadas ella vischnaunca da Sumvitg.

Art. 6 Extrada

Ina extrada ord la pleiv vegn reconuschida mo sin fundament d'ina declaronza a scret al plevon ni alla suprastonza dalla pleiv. Ella ha vigur immediata.

Art. 7 Dretg da votar e d'elecziun

Il dretg da votar e d'elecziun possedan tut ils commembers dalla pleiv che han cumplenu il 16-avel onn da naschienscha.

Art. 8 Eligibladad

¹ Scadina persuna dalla pleiv cul dretg da votar sa vegnir elegida en in uffeci ni en ina cumissiun.

² Era persunas che appartegnan buca alla pleiv san vegnir elegidas en in uffeci ni en ina cumissiun.

Art. 9 Perioda e limitaziun dil temps d'uffeci

¹ La perioda d'uffeci dils organs dalla pleiv cuoza mintgamai treis onns.

² Il temps d'uffeci ei buca limitaues.

Art. 10 Exclusiun

Parents e quina en lingia directa, consorts e fargliuns sco era persunas che vivan en in partenadi registrau ni en concubinat astgan buca appartener il medem mument al medem organ dalla pleiv.

Art. 11 Secret d'uffeci

Ils commembers d'organs e cumissiuns sco era ils funcziunaris dalla pleiv ein suttamess al secret d'uffeci.

Art. 12 Recusaziun

¹ In commember d'in organ dalla pleiv sto prender stgisa tier tractandas e votaziuns sur fatgs, sur dils quals in da ses parents ni partenari tenor artechel 10 ni el sez ein interessai directamein e persunalmein. Quella prescripziun vala era per las cumissiuns.

² En cass da dispeta decida l'autoridad ni cumissiun corrispudenta tgi che ha da prender stgisa.

Art. 13 Petiziun

Scadin commember dalla pleiv sa inoltrar propostas e petiziuns che pertuccan damondas specialas ni generalas dalla pleiv. Quellas ston vegnir fatgas a scret per mauns dalla suprastonza. La suprastonza ei obligada da prender posiziun a scret enteifer treis meins.

Art. 14 Iniziativa

Propostas a scret alla radunonza generala dalla pleiv ein d'inoltrar cun ina cuorta motivaziun alla suprastonza. Ellas ston esser suttascrettas da silmeins 50 votants. La suprastonza ei obligada da suttametter ina tala iniziativa enteifer sis meins alla radunonza generala dalla pleiv e quei ensemen cun sia posiziun ni eventualmein cun ina cunterproposta.

Art. 15 Moziun

Scadin votant ha il dretg da far propostas a caschun da radunonzas generalas dalla pleiv era partenent fatschentas e caussas ch'ei buca sin la gliesta da tractandas. Vegn ina tala proposta acceptada dalla radunonza sco moziun, sto la suprastonza suttametter rapport e proposta alla proxima radunonza generala.

Art. 16 Interpellaziun

A caschun d'ina radunonza dalla pleiv sa scadin votant pretender sclariment dalla suprastonza pertuccont situaziun ni liquidaziun d'ina fatschenta. Quella sto buca star en connex cun las tractandas publicadas. La suprastonza sa rispunder, respectiv prender posiziun sco suonda:

- a) immediat,
- b) a bucca a caschun dalla proxima radunonza generala dalla pleiv,
- c) a scret agl interpellant enteifer 60 dis,
- d) snegar il sclariment sche impurtonts interess dalla pleiv ni tiarzas personas giustificheschan quei.

III. Determinaziuns organisatoricas

Art. 17 Organs

Illes organs dalla pleiv ein:

- a) la radunonza da pleiv,
- b) la suprastonza,
- c) la cumissiun da gestiun.

1. La radunonza da pleiv

Art. 18 Organ suprem

La radunonza da pleiv ei igl organ suprem. Ella cumpeggia las persunas cun dretg da votar.

Art. 19 Cumpetenzas

La radunonza da pleiv ha surtut las suandontas cumpetenzas:

- a) relasch e midadas dalla constituziun e dalla lescha da taglia cun resalva dall'approbaziun entras la cumissiun administrativa dalla Basalgia cantunala, sco era dad auters uordens ni reglaments obligonts,
- b) elecziun dil plevon, sebasond sin artechel 98, alinea 3 dalla constituziun cantunala e tenor la convegnientscha denter igl Uestg da Cuera e la Basalgia cantunala,
- c) elecziun dalla suprastonza (president, vicepresidente/actuar ed administratur),
- d) elecziun dalla cumissiun da gestiun,
- e) elecziun dils commembers dil cussegl pastoral,
- f) decisiuns da vendas, brats, schenghetgs, midadas da cunfins ed ulteriuras alienaziuns e mutaziuns da beins immobiliars e terren, concessiun da dretgs da construcziun, impegnaziun, sco era engrevegiar ni favorisar tals cun dretgs persunals e dretgs reals restrenschi, resalvond il consentiment digl ordinariat episcopal,
- g) decisiuns sur damondas resalvadas expressivamein alla radunonza da pleiv ni che vegnan sutmessas dalla suprastonza ad ella,
- h) approvaziun dil quen annual, dil preventiv da menaschi e d'investiziun, fixaziun dil pei da taglia,
- i) conclus davart expensas unicas buca ligiadas ed expensas che serepetan onn per onn, aschinavon che talas survargan la cumpetenzas dalla suprastonza e figureschan buca els preventivs.

Art. 20 Convocaziun

¹ La radunonza da pleiv ha liug annualmein ell'emprema mesadad digl onn calendari. Ella vegn convocada dalla suprastonza dalla pleiv. La publicaziun dallas tractandas ha da succeder ordinariamein 10 dis avon la radunonza entras publicaziun officiala adattada.

² Radunonzas da pleiv extraordinarias vegnan convocadas sin giavisch da silmeins 50 votants ni sche la suprastonza anfla ei per necessari.

Art. 21 Cumpetenzza da decider

La radunonza da pleiv sa decider sch'ella ei convocada el senn da questa constituziun.

Art. 22 Preparaziun dallas tractandas

Tuttas tractandas ein da predeliberar entras la suprastonza. Tractandas che vegnan proponidas ord il miez dalla radunonza da pleiv, vegnan buca tractadas en quella radunonza.

Art. 23 Modalitads per votaziuns ed elecziuns

¹ Las votaziuns vegnan fatgas cun maun pli. Ellas ein da far en scret sch'in tschunavel dils presents pretenda scrutini.

² Tier votaziuns cun maun pli decida igl absolut pli da quels che votan gie ni na. Ein las vuschs ulivas, ei la damonda renviada.

³ Per votaziuns cun scrutini vala igl absolut pli dallas vuschs valeivlas. Cedels vits e nunvaleivels vegnan buca quintai. Ein las vuschs ulivas, ei la damonda renviada.

⁴ Tier elecziuns vala egl prem scrutini igl absolut pli da quels che votan, el secund scrutini il pli relativ. Ein las vuschs ulivas decida la sort.

2. La suprastonza

Art. 24 Cumposiziun

¹ La suprastonza ei igl organ executiv ed administrativ dalla pleiv sco era organ dalla Baselgia catolica dil cantun Grischun.

² Ella consista ord:

- a) il president,
- b) igl actuar (vicepresident),
- c) igl administratur,
- d) il plevon che fa part da quella ex officio.

Art. 25 Cumpetenzza

Las obligaziuns e cumpetenzas dalla suprastonza ein:

- a) representar la pleiv envers autoritads ecclesiasticas e politicas,
- b) preparar las fatschentas e las elecziuns per mauns dalla radunonza dalla pleiv,
- c) exequir las leschas, ils reglaments ed ils uordens dalla pleiv,
- d) exequir ils conclus e las incaricas dalla radunonza dalla pleiv,
- e) menar process e recuors e serrar contracts e convenziuns (risguardond litera l). Ei stat liber alla suprastonza da suttametter la damonda alla radunonza da pleiv.
- f) exequir tuttas fatschentas che stattan buca en cumpetenzza dalla radunonza dalla pleiv ni d'ina outra instanza,
- g) cooperar cun las suprastonzas dallas pleivs ordvert,
- h) fixar la paga dil plevon cun risguardar las directivas dalla Baselgia cantunala catolica e serrar giu il contract da lavur persuerter,
- i) eleger il personal ed ils funcziunaris dalla pleiv, fixar las indemnizaziuns e serrar giu ils contracts da lavur respectiv d'incarica persuerter,
- k) menar il quen annual, administrar las taglias, la facultad e preparar il preventiv da menaschi e d'investiziun per mauns dalla radunonza da pleiv,
- l) decider sur d'expensas unicas buca ligiadas entochen frs. 50'000 netto ed expensas che serepetan onn per onn entochen frs. 10'000, aschinavon che talas figureschan buca el preventiv,
- m) administrar las fundaziuns ecclesiasticas ed ils fondos.

Art. 26 Representanza e suttascripziun

¹ La suprastonza representa la pleiv envers tiazas personas ed avon dertgira.

² La sottascripziun legalme in valeivla en num dalla pleiv cumpeta a mintgamai 2 commembers da suprastonza en fuorma collectiva.

Art. 27 President

Il president convochescha las sesidas dalla suprastonza ed empeila quellas.

Art. 28 Vicepresident ed actuar

¹ Il vicepresident substituescha il president en cass che lez ei impediis.

² Sco actuar redegia el il protocol dalla radunonza da pleiv e dallas sesidas dalla suprastonza. Il protocol ei da suttametter alla proxima radunonza ni sesida per approbaziun.

Art. 29 Administratur

Igl administratur administrescha la facultad ed ils beins dalla pleiv, dallas fundaziuns e dils fondos e meina il quen annual. Igl ei pusseivel da surdar la contabilitad ad ina tiarza persuna ni ad in biro fiduziari.

Art. 30 Delegaziun

La suprastonza sa delegar pensums specials al president, a singuls commembers, ad ulteriurs funcziunaris sco era ad ina cumissiun ni a tiarzas personas per liquidaziun. Sur dil resultat han ils incumbensai da rapportar alla suprastonza.

Art. 31 Uorden da fatschenta

¹ La suprastonza serimna sin invitaziun dil president aschi savens che las fatschentas pretendan ni sin giavisch da 2 commembers da suprastonza.

² Ella sa decider valeivlamein sche silmeins 3 commembers ein presents. Decisiuns san era vegnir pridas sin via da circulara. Quei pretenda denton che la procedura circulara vegni acceptada dall' entira suprastonza. Per la decisiun dalla damonda sin via circulara vala denton il pli absolut.

³ Ils commembers da suprastonza ein obligai da votar.

⁴ Tier votaziuns decida igl absolut pli. Ein las vuschs ulivas, ei la damonda renviada.

⁵ Tier elecziuns decida igl absolut pli. Ein las vuschs ulivas, decida la sort.

3. Cumissiun da gestiun

Art. 32 Cumpetenzza ed incarica

- ¹ La cumissiun da gestiun secumpona da 3 commembers. Ella seconstituescha sesezza.
- ² La cumissiun da gestiun survigilescha las finanzas dalla pleiv e dallas fundaziuns sco era l'entira gestiun dalla pleiv. Per la revisiun dalla part dil quen dallas fundaziuns e dils fondos annuals fa era il plevon part dalla revisiun.
- ³ La cumissiun da gestiun rapporta en scret per mauns dalla radunonza dalla pleiv e presenta sia proposta per l'approbaziun dil rendaquen annual.
- ⁴ L'execuziun dalla controlla dallas finanzas e dalla contabilitad sa vegnir surdada ad in post da revisiun extern cumpetent.

IV. Las fundaziuns

Art. 33 Fundaziuns

- ¹ La pleiv administrescha tenor vegl dretg ed izonza tuttas fundaziuns ecclesiasticas sco talas, sebasond sigl art. 59 al. 1 dil Cudisch civil svizzer.
- ² Survesta dallas fundaziuns ecclesiasticas:

Rabius

- a) Fundaziun ecclesiastica baselgia da Nossadunna Rabius
- b) Fundaziun ecclesiastica caplutta s. Clau Runs
- c) Fundaziun ecclesiastica caplutta s. Michel Campieschas
- d) Fundaziun ecclesiastica pervenda Rabius

Sumvitg-Cumpadials

- a) Fundaziun ecclesiastica baselgias s. Gion Battesta e s. Giusep, Sumvitg-Cumpadials
- b) Fundaziun ecclesiastica caplutta da Nossadunna da Lourdes Clavadi
- c) Fundaziun ecclesiastica caplutta s. Bistgaun e s. Luregn Laus
- d) Fundaziun ecclesiastica Nossadunna dalla neiv Bogn Tenigia
- e) Fundaziun ecclesiastica pervenda Sumvitg-Cumpadials

Surrein

- a) Fundaziun ecclesiastica baselgia s. Placi Surrein
- b) Fundaziun ecclesiastica caplutta s. Clau Reits
- c) Fundaziun ecclesiastica caplutta s. Paul e s. Margretta Val
- d) Fundaziun ecclesiastica pervenda Surrein

³ Per vender, cumprar ni brattar beins da fundaziuns ecclesiasticas inclusiv objects da cultus e per conceder il dretg da construcziun drova ei l'approbaziun digl ordinariat episcopal.

V. Ordinaziuns finanzialas

Art. 34 Administraziun dalla facultad

La pleiv procura per ina buna administraziun da siu fatg. Il quen da menaschi ei da serrar giu mingamai per ils 31 da december e duei sebasar sin in saun fundament, fagend amortisaziuns e reservas. La facultad dils fondos ei da plazzar cun sufficienta segirezia.

Art. 35 Taglia

Per curclar las expensas currentas per cultus e pastoraziun, per pagar eventuels deficits e per auters basegns dalla pleiv vegn incassau ina taglia da cultus. La lescha da taglia regla ils detagls.

Art. 36 Diever

La taglia vegn applicada per:

- a) expensas che sedattan ord il menaschi dalla pleiv e dil cultus,
- b) l'erecziun ed il manteniment d'objects che surveschan alla pleiv,
- c) curclar eventuels deficits,
- d) auters basegns dalla pleiv e socials.

VI. Recuors

Art. 37 Recuors

Encunter conclus e decrets dalla suprastonza e dalla radunonza da pleiv sa vegnir recurriu enteifer 20 dis tier la cumissiun administrativa dalla Baselia cantunala tenor igl artechel 25 e suandonts dalla constituziun da quella.

VII. Determinaziuns finalas

Art. 38 Revisiun

¹ Questa constituziun sa vegnir revedida da tut temps parzialmein ni cumpleinamein.

² Scadina revisiun sto vegnir suttamessa per l'approbaziun alla cumissiun administrativa dalla Basalgia cantunala.

Art. 39 Vigur

Questa constituziun va en vigur cun igl 1. da schaner 2017 e remplazza las constituziuns dallas anteriuras pleivs ella vischnaunca da Sumvitg.

Approbada dalla radunonza constitutiva dils 22 da november 2016.

Per la pleiv transitoria Sumvitg

Il president

Igl actuar

Walter Deplazes

Armin Candinas

Approbada dalla cumissiun administrativa dalla Basalgia cantunala

Cuera, ils

Il president

La secretaria

lic. iur. Placi Berther

Maria Bühler